

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

A. Charakteristika vyučovacího předmětu.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem hudební výchovy je rozvíjet u dětí kladný vztah k hudbě, a to především zpěvem a poslechem hudby.

Vokální činnosti:

Hudební citění probouzíme u dětí především zpěvem, neboť při něm je žák aktivní. Dbáme individuálních zvláštností dětského hlasu, vedeme žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Písně vybíráme tak, aby byly pro děti přitažlivé a zároveň napomáhaly hlasovému výcviku. V každém ročníku si žáci osvojí z paměti alespoň 10 písní. Žáci se také učí orientaci v notovém zápisu písně.

Instrumentální činnosti:

Kromě pěveckých dovedností rozvíjíme u dětí také smysl pro rytmus. K tomu používáme jednoduché rytmické nástroje Orffova instrumentáře (bubínek, tamburína, činely, triangel apod.).

Hudebně pohybové činnosti:

Žáci se učí taktování, pohybovému vyjádření poslouchané hudby, seznamují se s jednoduchými tanečními kroky.

Poslechové činnosti:

Poslechem vhodných skladeb se žáci učí hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své dojmy z poslechu hudebních skladeb. Dbáme o to, aby děti získaly povědomí o nejznámějších hudebních skladatelích, o různých hudebních stylech a žánrech.

Hudební nauka:

V průběhu výuky hudební výchovy na 1. stupni se žáci seznamují s rytmickým a notovým záznamem melodie a základními hudebními pojmy.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	V tomto předmětu budou učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívat zejména tyto strategie:
Kompetence k učení	➤ používat pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o hudbu ➤ nabízet žákům dostatek hudebně pohybových aktivit pro získání a rozvoj hudebně pohybových dovedností ➤ podporovat účast žáků v pěveckých a hudebních soutěžích
Kompetence k řešení problému	➤ podněcovat žáky k samostatné orientaci v notovém zápisu, k řešení hudebních hádanek a k ověřování jejich správnosti
Kompetence komunikativní	➤ vybízet žáky k prezentaci hry na hudební nástroje ve škole a na veřejnosti a podporovat jejich vystoupení ➤ motivovat žáky k účasti na pěveckých přehlídkách
Kompetence sociální a personální	➤ posilovat sebedůvěru žáka v hudebním projevu ➤ společně s žáky vytvářet pozitivní školní a třídní klima zařazováním hudebních chvil do výuky
Kompetence občanské	➤ podporovat účast žáků na koncertech a jiných kulturních akcích ➤ vést žáky k respektování rozdílů mezi lidmi a kulturami ➤ rozvíjet pozitivní postoj k našemu kulturnímu dědictví ➤ žákům vštěpovat společenské normy chování nejen na kulturních akcích
Kompetence pracovní	➤ doplňovat výuku o koncerty ➤ upevňovat obecné zásady hlasové hygieny, kulturních a společenských hodnot
Kompetence digitální	➤ vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání digitálních aplikací jako nástrojů pro

	reprodukční i vlastní tvůrčí počiny ➤ motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií ➤ vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
--	---

B. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Tematický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
Žák: ➤ správně dýchá, zřetelně vyslovuje, uvolněně zpívá ➤ rytmizuje jednoduchá slovní spojení, říkadla ➤ rozliší zvuk a tón, hlas mluvený a zpívaný ➤ rozpozná některé hudební nástroje (klavír, housle, kytara, flétna) ➤ při poslechu pozná hymnu České republiky ➤ doprovodí zpěv hrou na jednoduché rytmičké nástroje ➤ vyjadřuje hudbu pohybem ➤ z nabízených doprovodů vybere pro danou píseň ten nejvhodnější	• vokální činnosti: • dechová a hlasová cvičení • rytmičká cvičení • poslechové činnosti • instrumentální činnosti (Orffův instrumentál, klavír) • hudebně – pohybové činnosti • taktování (2/4 takt) • pohybový doprovod znějící hudby • správné držení těla • jednoduché taneční hry • chůze, pochod	PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání MV: <u>Český jazyk</u> Správná výslovnost Recitace <u>Tělesná výchova</u> Pohybové činnosti – správné držení těla, chůze E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu ve skupině, samostatně, při tanečních hrách

		<u>Autoevaluace</u> žáka – sebehodnocení vlastní práce, co se mu podařilo, na co se zaměřit
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

2. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
Žák: ➤ automatizuje dechová, hlasová a rytmická cvičení z 1. ročníku ➤ pozvolna rozšiřuje svůj hlasový rozsah podle individuálních dispozic ➤ rozliší kvality tónů: - tón dlouhý – krátký - hluboko – vysoko - silně – slabě - pomalů – rychle - vesele – smutně ➤ při poslechu rozliší další hudební nástroje (trubka, klarinet, buben) ➤ rozliší umělou a lidovou píseň ➤ rozpozná vzestupnou a sestupnou melodii ➤ rozlišuje noty, pomlky, takty, houslový klíč, notovou osnovu ➤ využívá jednoduché hudební nástroje	• vokální činnosti • poslechové činnosti • hudební nauka • instrumentální činnosti - rytmičace, hudební hry (otázka – odpověď) • hudebně – pohybové činnosti • hudební doprovody lidových i umělých písní (Orffův instrumentář, klavír)	PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – poznávání, paměti a soustředění MV: <u>Prvouka</u> Rozlišování pojmů – dlouhý, krátký – silný, slabý apod. E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu, poslechu, instrumentálních a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení vlastní práce, na co se zaměřit, co se podařilo

k doprovodné hře ➤ procvičuje již osvojené pohybové činnosti ➤ osvojí si poskok, přeměnný krok ➤ z nabízených doprovodů vybere pro danou píseň ten nejvhodnější		
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

3. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
Žák: ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ➤ pozná hudbu zábavnou, slavnostní, vážnou ➤ poslechem rozezná další hudební nástroje (klarinet, lesní roh, flétna) ➤ pozná B. Smetanu a A. Dvořáka ➤ vyjmenuje některá díla B. Smetany a A. Dvořáka ➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozliší a napíše notu celou, půlovou,	• vokální činnosti • hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) • poslechové činnosti • hudební nauka • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti • hudební doprovody lidových i umělých písní na akustické i elektronické nástroje • samostatná hra doprovodů, hra s dopomocí učitele	PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – poznávání, paměti a soustředění MV: <u>Český jazyk</u> Recitace <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace písní E: <u>Pozorování žáka</u> při všech činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení – jak pracoval, co se povedlo, v čem se má zlepšit

čtvrťovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii ➤ rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad ➤ doprovází na rytmické nástroje, reprodukuje jednoduché skladbičky pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ zdokonaluje doprovod na rytmické nástroje ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ➤ taktuje na 2 doby ➤ vyjadřuje hudební náladu ➤ provádí jednoduché taneční hry ➤ rozliší rytmus valčíku a polky ➤ předvede polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) ➤ porovná různé doprovody k písňím včetně doprovodu elektronickým nástrojem ➤ podle svého pocitu vybere doprovod a svou volbu se pokusí zdůvodnit		
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

4. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)

Žák: ➤ upevňuje pěvecké dovednosti získané v předešlých ročnících, rozšiřuje svůj hlasový rozsah, dbá na správné dýchání ➤ zazpívá durovou stupnici ➤ rozliší 1 tón, souzvuk, akord ➤ rozliší hudební styly a žánry – hudba taneční, pochod, ukolébavka ➤ vyjmenuje opery B. Smetany a nejdůležitější údaje o B. Smetanovi ➤ vyjmenuje názvy symfonických básní cyklu Má vlast ➤ vyjmenuje některá díla A. Dvořáka a L. Janáčka ➤ pozná opakující se schéma v poslouchané hudbě ➤ slovně vyjádří svůj názor na hudbu (jaká je to hudba a proč je taková) ➤ vyjmenuje a pozná v notovém záznamu názvy not stupnice C DUR ➤ umí napsat houslový klíč ➤ rozliší a napíše délky not ➤ pozná dynamická znaménka <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i> a v písních je používá ➤ rytmizuje říkadla ➤ rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, bicí ➤ doprovodí písně na rytmických nástrojích ➤ pohybově vyjádří hudbu, vytváří pohybové improvizace ➤ taktuje na dvě a tři doby	• vokální činnosti • poslechové činnosti • hudební nauka • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti • hra na MIDI klávesy – basové tóny, doprovody z rytmické databanky	PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání MV: <u>Tělesná výchova</u> Taneční kroky <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace písní E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu ve skupině, samostatně, při poslechových, instrumentálních a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení vlastní činnosti – co se podařilo, v čem se zlepšit
---	---	--

➤ předvede valčíkový krok ➤ doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji		
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

5. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
Žák: ➤ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ➤ ve skupině zazpívá kánon a dvojhlas ➤ zazpívá stupnici durovou i mollovou ➤ zpívá v durové i mollové tónině ➤ zazpívá státní hymnu a řekne její autory ➤ při poslechu pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje: housle, violoncello, kontrabas, trubka, pozoun, lesní roh ➤ vyjmenuje některé nástroje symfonického orchestru ➤ pozná varhanní hudbu	• vokální činnosti • poslechové činnosti • hudební nauka • délky not • názvy not • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti • hra na MIDI klávesy – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky	PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – kooperace, navázání na myšlenku, rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění MV: <u>Tělesná výchova</u> Taneční kroky <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace k písním E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu, poslechových, instrumentálním a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení – co se podařilo, v čem je třeba se zlepšit

➤ pozná vánoční hudbu a vánoční koledy ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby ➤ hovoří o poslouchané hudbě (rozliší durovou a mollovou tóninu, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu) ➤ v notovém zápisu přečte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči ➤ rozpozná basový klíč ➤ provede rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie ➤ vysvětlí pojmy repetice, zesílení, zeslabení ➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ dodržuje akcent těžké doby v rytmickém doprovodu ➤ taktuje na 2, 3 a 4 doby ➤ provádí jednoduché taneční hry se zpěvem a pohybovou improvizací s využitím tanečních kroků ➤ pohybově vyjadřuje náladu ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not ➤ využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků		
---	--	--

➤ na elektronickém nástroji doprovodí píseň hrou basových tónů nebo rytmickým vzorkem		
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		